

Sygnatura akt IV Ka 98/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Agnieszka Połyniak (spr.)
Sędziowie :	SSO Waldemar Majka SSO Krzysztof Płudowski
Protokolant :	Ewa Ślemp

przy udziale Barbary Chodorowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 roku

sprawy **A. R.**

oskarżonego z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k., z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 2 sierpnia 2013 roku, sygnatura akt III K 1141/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. w punkcie I a i b jego dyspozycji w miejsce sformułowań „w zamiarze aby inna osoba dokonała czynu zabronionego udzielił pomocy G. G.w przywłaszczeniu powierzonego mu samochodu” przyjmuje „działając wspólnie i w porozumieniu, w tym z G. G., co do którego wiedział o okolicznościach osobistych dotyczących jego jako leasingobiorcy, przywłaszczył sobie powierzony G. G.samochód”, jednocześnie eliminując z podstawy skazania art. 18 § 3 k.k. zaś z podstawy wymiaru kary art. 19 § 1 k.k.;

2. w punkcie II dyspozycji w miejsce sformułowania „w zamiarze aby inna osoba dokonała czynu zabronionego udzielił pomocy P. K.w przywłaszczeniu powierzonego mu samochodu” przyjmuje „działając wspólnie i w porozumieniu, w tym z P. K., co do którego wiedział o okolicznościach osobistych dotyczących jego jako leasingobiorcy, przywłaszczył sobie powierzony P. K.samochód”, jednocześnie eliminując z podstawy skazania art. 18 § 3 k.k. zaś z podstawy wymiaru kary art. 19 § 1 k.k.;

3. w punkcie IV dyspozycji w miejsce sformułowania „w zamiarze aby inna osoba dokonała czynu zabronionego udzielił pomocy M. K. w przywłaszczeniu powierzonego mu samochodu” przyjmuje „działając wspólnie i w porozumieniu, w tym z M. K., co do którego wiedział o okolicznościach osobistych dotyczących jego jako

leasingobiorcy, przywłaszczył sobie powierzony M. K. samochód”, jednocześnie eliminując z podstawy skazania art. 18 § 3 k.k. zaś z podstawy wymiaru kary art. 19 § 1 k.k.;

4. uchyla rozstrzygnięcie zawarte w punkcie VII dyspozycji, dotyczącym uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w punkcie IV f części wstępnej wyroku kwalifikowanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

II. w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. M. H.z Kancelarii Adwokackiej w W.516,60 tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od poniesienia kosztów sądowych związanych z jego apelacją a wydatkami w tym zakresie obciąża Skarb Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 98/14

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Świdnicy oskarżył A. R. o to, że:

I. w okresie od lipca 2000 roku do 4 marca 2001 roku w W. oraz na terenie Republiki Białorusi działając ciągiem przestępstw:

a) w lipcu 2000 roku w W. oraz na terenie Republiki Białorusi, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami przywłaszczył sobie powierzony G. G. samochód marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 81.000 zł należący do (...) S.A. z siedzibą we W.,

b) w październiku 2000 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą przywłaszczył sobie powierzony samochód marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 100.000 zł należący do Centrum (...) S.A. z siedzibą w W.,

c) w październiku 2001 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą przywłaszczył sobie powierzony P. K. samochód marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...), o wartości 100.000 zł na szkodę (...) S.A. z siedzibą we W.,

tj. o przestępstwa z art. 284§ 2 kk w zw. z art. 91§ 1 kk

IV w okresie od 2 października 2000 roku do 19 grudnia 2001 roku w W. i

we W., działając ciągiem przestępstw:

a) w okresie od 2 października 2000 roku do 29 stycznia 2001 roku w W. oraz we W., działając czynem ciągłym wspólnie i w porozumieniu z inną osobą w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w kwocie 81.000 zł, stanowiącej równowartość odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia AutoCasco, wprowadził w błąd przedstawiciela (...) S.A. Inspektorat w W. w ten sposób, że potwierdził w toku prowadzonego postępowania odszkodowawczego zgłoszoną przez G. G. ubezpieczycielowi szkodę w postaci utraty samochodu marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) w wyniku przestępstwa rozboju, wiedząc, że przestępstwo to nie zostało popełnione, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę wypłaty odszkodowania,

b) w okresie od 21 grudnia 2000 roku do 3 stycznia 2001 roku we W. oraz w W., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd przedstawiciela firmy (...) S.A. z siedzibą w W. w ten sposób, że w ramach uprzednio uzgodnionego podziału ról M. K. jako właściciel firmy (...) z siedzibą w W. zawarł z tą Spółką umowę leasingu operacyjnego o numerze (...), której przedmiotem był samochód marki R. (...)

o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 71.578,69 zł, podczas gdy w chwili jej zawarcia posiadał już zamiar przywłaszczenia tego samochodu, czym doprowadził pokrzywdzoną firmę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wydanie wyżej wymienionemu opisanego samochodu,

c) w dniu 1 lutego 2001 w W., działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w kwocie 100.000 zł, stanowiącej równowartość odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia AutoCasco, wprowadził w błąd przedstawiciela (...) S.A.Inspektorat w W.w ten sposób, że potwierdził w toku prowadzonego postępowania odszkodowawczego zgłoszoną przez G. G.ubezpieczycielowi szkodę w postaci utraty samochodu marki „P.(...)” o numerze rejestracyjnym (...)i nadwozia (...), w wyniku przestępstwa kradzieży, wiedząc, że przestępstwo to nie zostało popełnione, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę wypłaty odszkodowania

d) w dniu 4 września 2001 roku we W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela firmy (...) Spółka z o.o.w W.w ten sposób, że zawarł z tą Spółką jako właściciel firmy „(...)z siedzibą w B.” umowę leasingu, której przedmiotem był samochód marki R. (...)o numerze rejestracyjnym (...)o wartości 114.180,33 zł, podczas gdy w chwili jej zawarcia posiadał już zamiar przywłaszczenia tego samochodu, czym doprowadził pokrzywdzoną firmę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wydanie wyżej wymienionemu opisanego samochodu,

e) w dniu 3 października 2001 roku we W., działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd przedstawiciela firmy (...) S.A.z siedzibą we W.w ten sposób, że w ramach uprzednio uzgodnionego podziału ról P. W., jako właściciel firmy Usługi (...)z siedzibą w W.” zawarł z tą Spółką umowę leasingu, której przedmiotem był samochód marki R. (...)” o numerze rejestracyjnym (...)i nadwozia (...)o wartości 96.803,28 zł, podczas gdy w chwili jej zawarcia posiadał już zamiar przywłaszczenia tego samochodu, czym doprowadził pokrzywdzoną firmę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wydanie wyżej wymienionemu opisanego samochodu,

f) w dniach 18 i 19 grudnia 2001 roku w W., działając czynem ciągłym, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w kwocie 118.200 zł., stanowiącej równowartość odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia AutoCasco, wprowadził w błąd przedstawiciela (...) S.A.Inspektorat w W.w ten sposób, że w ramach uprzednio uzgodnionego podziału ról P. W.zgłosił ubezpieczycielowi szkodę w postaci utraty samochodu marki „R.(...)” o numerze rejestracyjnym (...)i nadwozia (...)w wyniku przestępstwa kradzieży wiedząc, że przestępstwo to nie zostało popełnione, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę wypłaty odszkodowania,

g) w okresie od 14 grudnia 2001 roku do 28 grudnia 2001 roku we W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela firmy (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W.w ten sposób, że jako właściciel firmy „(...)z siedzibą w B.” zawarł z tą Spółką umowę leasingu o numerze (...), której przedmiotem był samochód marki M. (...)o numerze rejestracyjnym (...)i numerze nadwozia (...)o wartości 130.533,70 zł, podczas gdy w chwili jej zawarcia posiadał już zamiar przywłaszczenia tego samochodu, czym doprowadził pokrzywdzoną firmę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wydanie mu opisanego wyżej samochodu,

h) w okresie od 14 grudnia 2001 roku do 28 grudnia 2001 roku we W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela firmy (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W.w ten sposób, że jako właściciel firmy „(...)z siedzibą w B.” zawarł z tą Spółką umowę leasingu o numerze (...), której przedmiotem był samochód marki M. (...)o numerze rejestracyjnym (...)i nadwozia (...)o wartości 123.798,61 zł, podczas gdy w chwili jej zawarcia posiadał już zamiar przywłaszczenia tego samochodu, czym doprowadził pokrzywdzoną firmę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wydanie mu opisanego wyżej samochodu,

t.j. o przestępstwa z art.13§1 kk w zw. z art. 286§1kk i w zw. z art. 12 kk, z art. 13§1 kk w zw. z art.286 §1 kk, z art. 286§1 kk oraz w zw. z art. 91 §1 kk

Wyrokiem z dnia 2 sierpnia 2013r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, w sprawie o sygn. akt III K 1141/11, uznał A. R. za winnego tego, że:

a) w lipcu 2000r. w W. oraz na terenie Republiki Białorusi w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego udzielił pomocy G. G. w przywłaszczeniu powierzonego mu samochodu K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 81.000 zł należącego do (...) S.A. z siedzibą we W. w ten sposób, że zorganizował wspólnie z inną osobą jego wywóz i sprzedaż poza granice kraju,

b) w październiku 2000r. w W. w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego udzielił pomocy G. G. w przywłaszczeniu powierzonego mu samochodu marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 100.000 zł należącego do Centrum (...) S.A. z siedzibą w W. w ten sposób, że zorganizował jego wywóz i sprzedaż poza granice kraju

to jest za winnego popełnienia występku z art. 18§3 kk w zw. z art. 284§2 kk i za czyny te przy przyjęciu, że stanowią ciąg przestępstw, na podstawie art. 19§1 kk w zw. z art. 284§2 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności

II. w październiku 2001r. w W. w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego udzielił pomocy P. K. w przywłaszczeniu powierzonego mu samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...), o wartości 100.000 zł należącego do (...) S.A. z siedzibą we W. w ten sposób, że zorganizował jego wywóz i sprzedaż poza granice kraju, to jest za winnego popełnienia występuku z art. 18§3 kk w zw. z art. 284§2 kk i za czyn ten na podstawie art. 284§2 kk w zw. z art. 19§1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

III. oskarżonego A. R. uznał za winnego tego, że:

a) w dniu 29 stycznia 2001r. we W. wspólnie i w porozumieniu z G. G. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić (...) SA do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wypłatę odszkodowania z tytułu zawartej umowy AC w ten sposób, że wprowadził w błąd przedstawiciela (...) co do rzekomej kradzieży pojazdu K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) potwierdzając w toku prowadzonego postępowania zgłoszoną przez G. G. szkodę w postaci utraty samochodu w wyniku rzekomego przestępstwa rozboju, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę wypłaty odszkodowania

b) w dniu 01 lutego 2001r. w W. wspólnie i w porozumieniu z G. G. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić (...) SA do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wypłatę odszkodowania z tytułu zawartej umowy AC w ten sposób, że wprowadził w błąd przedstawiciela (...) co do rzekomej kradzieży pojazdu P. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) potwierdzając w toku prowadzonego postępowania zgłoszoną przez G. G. szkodę w postaci utraty samochodu w wyniku rzekomego przestępstwa kradzieży, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę wypłaty odszkodowania

to jest za winnego popełnienia występku z art. 13§1 kk w zw. z art. 286§1 kk i za czyny te przy przyjęciu, że stanowią ciąg przestępstw na podstawie art. 286§1 kk w zw. z art. 14§1 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

IV że w dniu 04 marca 2001r. w W. i na terenie Republiki Białorusi w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego udzielił pomocy M. K. w przywłaszczeniu powierzonego mu pojazdu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 71.578,69 zł należącego do (...) S.A. z siedzibą w W. w ten sposób, że zorganizował jego wywóz i sprzedaż poza granice kraju tj. za winnego popełnienia występuku z art. 18§3 kk w zw. z art. 284§2 kk i za czyn ten na podstawie art. 284§2 kk w zw. z art. 19§1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

V oskarżonego A. R. uznał za winnego tego, że:

a) w dniu 04 września 2001r. we W. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela (...) sp. z o.o. w W. co do zamiaru wywiązania się z umowy leasingu, na skutek czego doprowadził wyżej wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wydanie mu samochodu R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 114.180,33 zł oraz przekazanie mu prawa jego użytkowania

b) w okresie pomiędzy 14 grudnia 2001r. a 28 grudnia 2001r. we W. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. co do zamiaru wywiązania się z umowy leasingu, na skutek czego doprowadził wyżej wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wydanie mu samochodu M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i numerze nadwozia (...) o wartości 130.533,70 zł oraz przekazanie mu prawa jego użytkowania

c) w okresie pomiędzy 14 grudnia 2001r. a 28 grudnia 2001r. we W. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. co do zamiaru wywiązania się z umowy leasingu, na skutek czego doprowadził wyżej wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wydanie mu samochodu M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 123.798,61 zł oraz przekazanie mu prawa jego użytkowania

to jest za winnego popełnienia występków z art. 286§1 kk i za czyny te przy przyjęciu, że stanowią ciąg przestępstw na podstawie art. 286§1 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VI w październiku 2001r. w W. przywłaszczył sobie powierzony mu przez P. W. samochód R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i nadwozia (...) o wartości 96.803,28 zł, uprzednio powierzony P. W. przez (...) SA z siedzibą we W. z prawem jego użytkowania, tj. za winnego popełnienia występuku z art. 284§2 kk i za czyn ten na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

VII oskarżonego A. R. uniewinnił od zarzutu popełnienia czynu opisanego w punkcie IVf części wstępnej wyroku tj. występuku z art. 13§1 kk w zw. z art. 286§1 kk popełnionego na szkodę (...) SA, a dotyczącego samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...);

VIII na podstawie art. 91§2 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego A. R. w punktach I-VI wyroku i wymierzył mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;

IX na podstawie art. 63§1 kk na poczet orzeczonej wobec oskarżonego A. R. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 30 maja 2007r. do 15 listopada 2007r.;

X zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. H. z Kancelarii Adwokackiej w W. koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu A. R. z urzędu;

XI zasądził od oskarżonego A. R. na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów postępowania poniesionych od chwili jego wszczęcia oraz nie wymierzył mu opłaty.

Z rozstrzygnięciem tym nie pogodził się oskarżony oraz Prokurator. I tak:

1/ Prokurator Prokuratury Okręgowej w Świdnicy zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o winie na niekorzyść oskarżonego i na podstawie art. 438 pkt 1 i 3 k.p.k. zarzucił:

a) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, skutkujący niesłusznym uniewinnieniem A. R. od czynu polegającego na usiłowaniu wspólnie i w porozumieniu z P. W. i innymi osobami wyłudzenia odszkodowania na szkodę (...) S.A. w zakresie samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), podczas gdy prawidłowo dokonana ocena dowodów, a zwłaszcza zeznań P. W. i G. G., z których w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że A. R. zaplanował nie tylko zawidomienie organów ścigania o nie popełnionym przestępstwie kradzieży samochodu marki R. (...), złożenie w tym zakresie przez niego fałszywych zeznań i J.S.,

ale również zgłoszenie przez P. W. szkody w (...) S.A. polegającej na dokonaniu kradzieży tegoż auta, wskazuje na sprawstwo A. R. także i w odniesieniu do tego czynu,

b) obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 18§3 kk, przez niesłuszne uznanie, iż zachowanie A. R., opisane w punktach I, II i IV wyroku, który był organizatorem dokonania przez inne osoby, a to G. G. w przypadku samochodów marki K. (...) i P., P. K. i M. K. przywłaszczenia powierzonego im mienia w postaci samochodów i w tym zakresie szczegółowo zaplanował sposób popełnienia wspólnie z tymi osobami tych czynów, wyczerpuje według Sądu tylko udzielenie tym osobom pomocy do popełnienia przestępstwa z art. 284§2 kk, podczas gdy jego zachowanie uwarunkowało realizację przez wymienionych popełnionych przestępstw, co świadczy o jego współsprawstwie, a nie tylko pomocnictwie.

Podnosząc powyższe zarzuty – na podstawie art. 437§2 kpk – wniósł o:

1) uchylenie wyroku w zakresie punktu VII i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji

2) zmianę zaskarżonego wyroku w stosunku do A. R.:

a) w punkcie I przez uznanie, iż A. R. dopuścił się czynów określonych w art. 284§2 kk i przyjęciu, że stanowią one ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91§1 kk, wymierzenie mu kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b) w punkcie II przez uznanie iż A. R. dopuścił się czynu określonego w art. 284§2 kk i wymierzeniu mu kary 1 roku pozbawienia wolności

c) w punkcie IV przez uznanie iż A. R. dopuścił się czynu określonego w art. 284§2 kk i wymierzeniu mu kary 1 roku pozbawienia wolności.

2/ obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w części tj. punkty I – VI i X części dyspozytywnej wyroku na korzyść oskarżonego, zarzucając:

a) obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na jego treść (art. 438 pkt 2 k.p.k.) mianowicie art. 4 i 7 k.p.k. polegającą na dowolnej, subiektywnej oraz fragmentarycznej ocenie dowodów zebranych w sprawie i całkowitym pominięciu wątpliwości przemawiających na korzyść oskarżonego, a także oparcie ustaleń na zeznaniach świadków, którzy wcześniej byli osobami oskarżonymi w postępowaniu o te same czyny ora skazanymi z art. 233§1 k.k.;

b) rażącą niewspółmierność kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.) polegającą na przyjęciu, że oskarżony nie zasługuje na dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary i wymierzenie kary 4 lat bezwzględnego pozbawienia wolności.

Podnosząc te zarzuty obrońca wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Jedynie apelacja Prokuratora Okręgowego zasługuje na uwzględnienie, natomiast apelację obrońcy oskarżonego ocenić należy jako chybioną i to w stopniu oczywistym.

Wbrew twierdzeniom apelującego, obrońcy Sąd orzekający, dochowując należytej staranności, zgromadził materiał dowodowy, który rzetelnie i wnikliwie ocenił, dokonując przy tym prawidłowej jego oceny, co znalazło swój wyraz w ustaleniach faktycznych. Te także w ocenie Sądu odwoławczego są jedynie właściwe, choć już subsumacja tegoż stanu faktycznego – w zakresie wskazanym przez prokuratora w apelacji, tj. uznania oskarżonego za winnego udzielenia pomocy (pkt I, II, IV części rozstrzygającej wyroku) oraz uniewinnienia – za prawidłową uznana być nie może.

Odnosząc się zatem w pierwszej kolejności do zarzutu apelacji obrońcy obraży art. 4 i 7 k.p.k., poprzez oparcie się na relacjach świadków, którzy we wcześniejszych procesach skazani zostali za dokonanie przestępstw przywłaszczenia polegających na wywożeniu leasingowanych samochodów poza granice kraju, doprowadzaniu w ten sposób leasingodawców do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, a następnie zgłaszaniu ich kradzieży odpowiednim organom ścigania oraz ubezpieczycielom, w celu wyłudzenia odszkodowania z tytułu ubezpieczenia tych pojazdów, to jest on niezasadny w stopniu oczywistym.

Sąd meriti, oceniając poszczególne zeznania, miał na względzie to, że świadkowie ci uprzednio sami zostali prawomocnie skazani. Dał temu wyraz w uzasadnieniu, a motywy, którymi się kierował w tej części, racjonalnie i rzeczowo przedstawił (np. k.12840 odnosząc się do zeznań G. G. – „obydwaj antagoniści w tej sprawie ...”).

Wykazał się Sąd a quo szczególną ostrożnością i skrupulatnością, oceniając te dowody. Gdy uwzględnili się, że są one logiczne, stanowcze oraz tworzą spójną i logiczną całość z treścią relacji osób, którym stronniczości przypisać nie można, czy choćby chęci bezpodstawnego obciążenia oskarżonego, np. A.G., to zarzut, przekroczenia granic swobodnej oceny, nie znajduje racjonalnego oparcia.

Nie można tracić z pola widzenia i tego, że świadkowie bez cienia wątpliwości wskazywali na A. R., nie negując i swego udziału w procederze, choć istotnie np. G. G. ewidentnie umniejszał swój w nim udział w procederze. Trudno jednakowoż uznać, iż są to bezpodstawne pomówienia, jak to przedstawia sam A. R..

To, że postępowanie dotyczące tego oskarżonego toczy się oddzielnie, jest konsekwencją tego, że ukrywał się on poza granicami kraju i skuteczne okazało się dopiero wydanie ENA i zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec A. R.. Dopiero od tego momentu możliwe było wszczęcie postępowania karnego w części dotyczącej zarzutów jemu przedstawionych. Okoliczność, iż miało to miejsce po zakończeniu postępowań dotyczących większości pozostałych osób zaangażowanych, nie ma tu istotnego znaczenia dla oceny poszczególnych dowodów i ich wpływu na wynik postępowania.

Nietrafnie zarzuca obrońca, iż Sąd I instancji nie uwzględnił okoliczności (wątpliwości) świadczących na korzyść A. R. (art. 4 k.p.k.). Ocena całości materiału dowodowego, znajdującego się w aktach sprawy III K 1141/11, prowadzi do jednoznacznego wniosku, że dowody te pozwalają na dokonanie kategoriycznych i jednoznacznych ustaleń. O żadnych wątpliwościach mowy być nie może.

Dodać przy tym trzeba i to, że nie dające się usunąć wątpliwości (art. 5§2 k.p.k.), a ten w istocie zarzut sformułował apelujący, mogą powstać jedynie wówczas, gdy sąd orzekający, po wyczerpaniu wszystkich możliwości dowodowych, oceni materiał dowodowy zgodnie ze standardami wyznaczonymi przez zasadę swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.) /tak m.in. SN w postanowieniu z dnia 10.10.2013r., sygn. akt V KK 119/13, LEX nr 1400594/. Tym samym uznać należy, że apelujący popadł w swoistą sprzeczność, zarzucając z jednej strony błędną oceną dowodów, z drugiej zaś rozstrzygnięcie wątpliwości świadczących na korzyść oskarżonego, wbrew zasadzie in dubio pro reo.

Nie sposób przy tym pominąć i tego, że A. R. nie neguje swego sprawstwa co do przestępstw tyczących samochodów K. (...), P. (...) (wspólnie z G. G.), kiedy to złożył zawiadomienia o kradzieży w/wym. pojazdów oraz samochodów R. (...), M. (...) i V., które wyleasingował na swoje nazwisko, a następnie wywiózł poza granice kraju i sprzedał.

Wyjaśnienia oskarżonego korespondują w tej części z zeznaniami m.in. G. G.. O jakichkolwiek błędach w ocenie dowodów, czy też wątpliwościach co do sprawstwa oskarżonego, zasadnie mówić tu w ogóle nie można.

Reasumując, zeznania świadków, wskazujących na sprawstwo i, w istocie dominującą, rolę A. R. w całym procederze związanym z pozyskiwaniem samochodów, a następnie wywożeniem, zgłaszaniem ich fikcyjnej utraty w wyniku przestępstwa i uzyskiwaniu odszkodowań, to nie czcze pomówienia, lecz pełnowartościowe i wiarygodne dowody, których nie może zdyskredytować przyjęta przez oskarżonego linia obrony.

Jak już wyżej wskazał Sąd odwoławczy, ustalenia faktyczne, które poczynił Sąd orzekający, są prawidłowe i pozwalają ustalić, że A. R. w każdym przypadku od początku brał udział w zaplanowaniu pozyskania samochodu z firmy leasingowej, organizowaniu jego wywozu poza granice kraju, a następnie upozorowaniu utraty w wyniku, czy to kradzieży, czy rozboju, co zgłaszane było przez leasingobiorców zarówno organom ścigania, jak i ubezpieczycielom, by uzyskać odszkodowanie.

Takie zaangażowanie A. R. wykazał Sąd I instancji w przypadku samochodu K. (...) nr rej. (...) i P. (...) nr rej. (...) (leasingobiorcą był G. G.), R. (...) nr rej. (...) (leasingobiorcą był P. K.), R. (...) nr rej. (...) (leasingobiorcą był M. K.).

Trudno tu uznać, iż rola oskarżonego sprowadzała się tylko do udzielenia pomocy (działaniu w zamiarze by inna osoba popełniła przestępstwo) głównemu sprawcy, tj. biorącemu pojazd w leasing. Wszak to z inicjatywy oskarżonego umowa leasingu była zawierana (choć w przypadku samochodu K. (...) „wymyślił” plan rozwiązania problemu finansowego G. G.), samochód był ubezpieczony i to on organizował jego wywóz poza granice kraju, jak też instruował kto, kiedy i w jakich okolicznościach miał zgłosić utratę pojazdu. Gdy nadto uwzględni się, iż tenże Sąd wprost stwierdził, że A. R. wiedział, iż samochody były powierzane przez firmy leasingowe, co spełniało dyspozycję art. 21§2 k.p.k. (np. k. 12842, 12843, 12846 -7), to wyprowadzony wniosek, iż nie może odpowiadać za przestępstwo z art. 284§2 k.k., ponieważ nie on był stroną umowy leasingu i nie jemu powierzano pojazd, nie może być uznany za prawidłowy.

Wskazać bowiem należy, że przepis art. 21§2 k.k. z 1997r. stanowi istotne novum w prawie karnym w zakresie unormowania odpowiedzialności karnej ekstraneusa współdziałającego przy popełnieniu przestępstwa indywidualnego właściwego lub niewłaściwego typu kwalifikowanego. Przepis ten te stwarza expressis verbis podstawę do zastosowania konstrukcji współsprawstwa odpowiedniego przestępstwa indywidualnego właściwego lub niewłaściwego w przypadku wspólnego i w porozumieniu wykonania czynu zabronionego przez intraneusa i ekstraneusa.

Współdziałający ekstraneus, z uwagi właśnie na brzmienie art. 21§2 k.k., może odpowiadać za przestępstwo indywidualne niewłaściwe typu kwalifikowanego (takim jest występki z art. 284§2 k.k.) pod warunkiem jednak, że wiedział o tej szczególnej okoliczności stanowiącej znamię przestępstwa indywidualnego (tak np. Andrzej Wąsek w „Formy popełnienia przestępstwa w k.k. z 1997r.”, str. 167 – 168, Krótkie Komentarze Ministerstwa Sprawiedliwości W- wa 1998r., A. Marek „Komentarz..” str. 58, J. Szwacha „Z problematyki ...”, str. 1736).

Skoro Sąd meriti ustalił, że A. R. w każdym przypadku o tej szczególnej cesze każdej z osób, które samochodami dysponowały, wiedział, przypisanie mu sprawstwa czynu z art. 284§2 k.k. stanowi wynik prawidłowej subsumcji stanu faktycznego, który tenże Sąd ustalił.

Z tego też względu Sąd odwoławczy, dzieląc zarzuty Prokuratora Okręgowego, zmienił opisy czynów przypisanych A. R. w pkt I, II i IV dyspozycji, eliminując sformułowania charakteryzujące pomocnictwo (art. 18§2k.k.), a zastąpił je sformułowaniami odnoszącymi się do działania wspólnie i w porozumieniu z G. G., P. K. i M. K. przy dokonaniu przywłaszczenia samochodów oraz jego świadomości co do okoliczności osobistych, dotyczących każdego z w/wym. mężczyzn (art. 21§2 k.k.).

W konsekwencji przypisał Sąd II instancji oskarżonemu czyny z art. 284§2 k.k., nie ingerując przy tym w wymiar kar jednostkowych, które wymierzył Sąd I instancji. Tu bowiem z uwagi na zastosowanie art. 19§1k.k. kara wymierzana była w granicach zagrożenia przewidzianego za sprawstwo (art. 284§2 k.k.), zaś okoliczności, które brane były pod uwagę, zachowują aktualność także po zmianie opisu czynu przypisanego i kwalifikacji prawnej.

Zasadnie przy tym zakwestionował Prokurator uznanie przez Sąd Rejonowy, że zgromadzone dowody nie pozwalają na uznanie, iż A. R. miał swój udział w zgłoszeniu przez P. W. kradzieży samochodu R. (...)nr rej. (...)ubezpieczycielowi, by na tej podstawie leasingodawca uzyskał wypłatę odszkodowania.

Istotnie – jak podkreślił apelujący - P. W. zeznał, że „R. powiedział mi aby upozorować kradzież jego samochodu i **zgłosić jego kradzież na policję a następnie do (...)w W.w celu uzyskania odszkodowania dla**

leasingodawcy”. R.zorganizował wszystko, to znaczy wytłumaczył mu i jego dziewczynie J.S.co mają mówić na Policji oraz w (...)k. 81 akt IIIK 823/02 oraz k. 10747, to, XXXV).

I rzeczywiście w dniu 18.12.2001r. zgłosił kradzież R. (...)nr (...)ubezpieczycielowi. Trudno pominąć więc tę okoliczność, że P. W.zgłosił to, co zaplanował A. R..

Jakkolwiek trafnie wskazuje Sąd Rejonowy, że oskarżony sam nie wykonał żadnej czynności związanej ze zgłoszeniem i o działaniu „wspólnie i w porozumieniu z P. W.” nowy być nie może, to ustalenia, które poczynił (nakłonienie - „namówienie” P. W.i jego ówczesnej dziewczyny – J.S.do zgłoszenia kradzieży – 12849), obliowały do rozważenia czy A. R.aby nie zainicjował (nie podzegał) do dokonania czynu z art. 286§1 k.k. Tym samym podzielać zastrzeżenia co do opisu czynu IVf aktu oskarżenia i kwalifikacji prawnej, z samym uniewinnieniem zgodzić się nie można.

Z tego też względu, co do tego jednego czynu Sąd odwoławczy uchylił wyrok uniewinniający A. R., choć już w tym momencie zaznaczyć należy, że skazanie za dokonanie tego występku nie ma racjonalnych podstaw.

Rzeczą Sądu I instancji będzie przeanalizowanie materiału dowodowego dotyczącego tego czynu, bez konieczności ponownego przesłuchiwania świadków (art. 442§2 k.p.k.), bo ustalenia faktyczne nie budzą zastrzeżeń – co było już uprzednio sygnalizowane – a konieczna jest ponowna ich ocena pod kątem art. 18§2 k.k. w zw. z art. 286§1 k.k. i to niezależnie od tego, że P. W.skazany został wyrokiem z dnia 20.11.2002r. za czyn z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 286§1 k.k. polegający na tym, że „w dniach 18 i 19.12.2001r. działając wspólnie i w porozumieniu z A. R.i nieustalonym mężczyzną w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłowali doprowadzić (...)do niekorzystnego rozporządzenia mieniem 118.200 zł...” Tu odwołanie się przez apelującego do tej okoliczności jako argumentu, który ma potwierdzać trafność zarzutu aktu oskarżenia jest chybiony (art. 8§1 k.p.k.).

Z tych też względów zaskarżony wyrok jedynie w tej części został uchylony.

W pozostałym zakresie, w tym m.in. co do wymiaru kar jednostkowych, wymierzonych A. R., jak i kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności z zaliczeniem okresu tymczasowego aresztowania w sprawie, wyrok utrzymany został w mocy.

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutu rażącej surowości kary, podniesionego przez obrońcę oskarżonego, to ani samego zarzutu, ani przedstawionej na jego poparcie argumentacji, podzielić nie można.

Stanowisko Sądu meriti jest wyważone i jedynie słuszne. Upływ czasu, związany z prowadzeniem postępowania karnego, do wydłużenia którego przyczynił się znacząco sam oskarżony (ukrywając się), w żadnym razie nie ma wpływu na ocenę stopnia, czy to społecznej szkodliwości czynów, których się dopuścił, czy jego zawinienia. A te ocenić należy jako znaczne. Nie można przy tym pominąć motywacji oskarżonego oraz wysokości szkód, które wyrządził. Wszystkie te elementy, jak i uprzednią karalność oskarżonego, miał na uwadze Sąd meriti. Z ich oceną Sąd odwoławczy w pełni się zgadza, powielać tych argumentów nie ma zatem potrzeby.

Z tych też względów o rażącej niewspółmierności (surowości) czy to kar jednostkowych, czy kary łącznej, wymierzonej z zastosowaniem zasady asperacji (kumulacja kar jednostkowych to 7 lat pozbawienia wolności) nie może być mowy. Jest to kara stanowiąca sprawiedliwą odpłatę uwzględniająca wymogi zasad prewencji indywidualnej i generalnej.

Sąd odwoławczy nie znalazł żadnych okoliczności, które można by poczytać na korzyść A. R., a które mogłyby uzasadniać ingerencję w wymiar kary łącznej, skoro tak, to z uwagi na brzmienie art. 69 k.k. wykluczona jest możliwość stosowania probacji. Rozważania w tym zakresie są zatem zbędne.

Ponieważ oskarżony korzystał w toku postępowania odwoławczego z pomocy obrońcy z urzędu, a obrona ta nie została opłacona, Sąd odwoławczy zasądził na rzecz obrońcy od Skarbu Państwa kwotę, której wysokość ustalili zgodnie z brzmieniem §14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Mając zaś na uwadze wynik postępowania odwoławczego, tj. nie uwzględnienie apelacji obrońcy oskarżonego, jego sytuację materialną i majątkową, jak też brzemienne art. 636 k.p.k., zwolnił A. R. od obowiązku poniesienia tych kosztów i wydatkami w tej części sprawy obciążył Skarb Państwa.